

האגודה

עלון לשבת קודש

דברי מחשבה והלכה, ומהנעשה בבתי הכנסת

נושא השבוע: נישואין (לב)

הפטרה: "הדבר אשר" (ירמיהו)

ה' שבט תשפ"ג 1460 (שנה כח')

פרשת בא

"דבר נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה כלי כסף וכלי

זהב" (יא,ב)

מבאר רש"י: ביקשם משה על פי ה' להשאיל כלי כסף וכלי זהב כדי שיתקיים בהם "ואחרי כן יצאו ברכוש גדול" כפי שהבטיח ה' לאברהם.

וקשה שכתוב "איש מאת רעהו" - משמע שהשאילו ישראל זה מזה הכיצד? שהיו צריכים להשאיל מהמצרים ולכן מסביר פירוש יהונתן בן עוזיאל שהכוונה שהשאיל ישראל מרעהו המצרי שאוהבו.

ועוד מדוע האריך הכתוב והרי יכל לכתוב בקצרה "דבר נא באזני העם וישאלו מהמצרים כלי כסף וכלי זהב"? אלא האריך הכתוב כדי ללמדנו ששמרו ישראל על צניעותם, שהגברים שאלו מהגברים ונשותיהם שאלו מהנשים המצריות ולא היתה ערבוביה.

"ופסח ה' על הפתוח" (יב,כג)

לעולם אין מושיעים לו לאדם משמים אלא אם כן הראה נכונות ועשה התחלה של תשובה.

אולם במצרים היו בני ישראל שקועים בטומאת הגלות ולא התעוררו מעצמם, אך הקב"ה חמל עליהם ופתח להם פתח הגאולה. וזה שכתוב "ופסח ה' על הפתח" - על אותו הפתח לגאולה שהיו ישראל צריכים לפתוח לעצמם פתח ה' בעצמו.

כך גם האדם הרוצה לפתוח לעצמו את ישועתו הפרטית אם זה בשידוכין, פרנסה וכו' חובה עליו לעשות השתדלות כדי לזכות אליה.

יחד בכל מצב! (הרב מרדכי רוט)

מעשה שהיה

לפני כשנתיים הגיע אליי אברך בגיל 30 וסיפר לי בעצב: "אני נשוי מזה

עשר שנים ואשתי היא בת גילי. יכול אני בבטחה לומר לך שזוגיות טובה כמו זו

שהייתה לנו שנים רבות, אין להרבה מאוד אנשים.

כיבדנו אחד את השני ומה לא..... הכול הלך על מי מנוחות באושר ואושר כמו בסיפורי האגדות, עד ללידה של הבן השלישי שלנו.

תשע שנים של אושר מזוקק וצרוף ואז הגיע חושך כזה שלא ידעתי שהוא קיים בכלל.

אשתי כאמור ילדה בן, הכול הלך למישרין ונפלא, הברית וכו', ואז חודש אחרי הלידה ראיתי שמשוהו לא הכי תקין אצל אשתי, היא לא אותו האדם הנפלא שהכרתי, לפתע היא הפכה חסרת חיות, ואני זכרתי אותה מכל הלידות הקודמות איך אחרי כחודש היא כבר הייתה מתפקדת כרגיל. אבל פה משוהו לא היה נראה לי טוב, אשתי כמעט ולא יצאה מהמיטה ואמרה כל הזמן שהיא חלשה מאוד, כמעט ולא דיברה עם אף אחד מהילדים ואפילו איתי.

הצלחה או כשלון אינם סוף פסוק, מה שחשוב זה האומץ לקום ולהמשיך הלאה

ע"פ "אור החיים" אופק תל אביב * לא לעיין בזמן תפילה * שקיעה 5:10-5:16 * סוף זמן ק"ש 8:41-8:43

כניסת שבת: 4:50 יציאת שבת: 5:42 יציאת שבת: 6:16

הבאתי אחות הביתה שתעשה לה בדיקות דם לראות האם חסרים לה ויטמינים מסוימים אבל שום דבר לא היה חסר, והבדיקות הראו שהכול ב"ה תקין.

עודדתי אותה כל הזמן שתנوح ושהיא כנראה עדיין חלשה מהלידה ושאני אעזור לה ואטפל בהכול. כך נמשך הדבר עוד חודש וכאשר אשתי לא הייתה קמה מהמיטה אלא רק לצרכים בסיסיים הבנתי שמשוהו לא בסדר איתה.

היה זה לילה אחד, פניתי לאשתי ואמרתי לה: "אני חייב לדבר איתך, אכפת לי ממך, אבל מה קורה לך? מה את מרגישה?", אשתי ישבה ושתקה מספר דקות ואז פרצה בבכי ואמרה: "זוהי בדיוק הבעיה שאני לא יודעת מה עובר עליי. אין לי כוח לכלום, אין לי כוח לחיות, קשה לי, אין לי מצב רוח לכלום, נראה לי שאני בדיכאון חזק".

ממש ריחמתי עליה באותם הרגעים ואמרתי לה: "אל תדאגי, זוגיות זה לא דווקא ברגעים הקלים זה גם בזמנים קצת קשים, אני איתך ואני אעזור לך".

הלכנו יחד לפסיכיאטר שאבחן אותה ונתן לה כדורים פסיכיאטריים. אשתי נבהלה מכך מאוד אבל היה נראה שאין לנו ברירה אחרת והיא התחילה לקחתם, בינתיים היה נראה שזה פשוט לא משפיע עליה, הלכנו שוב לפסיכיאטר והחלפנו כדור אבל גם זה עזר רק חלקית.

בינתיים כל עול הבית היה על כתפיי, אשתי ממשיכה לשכב במיטה כל היום, התחלתי לאבד את הסבלנות שלי, כך הדבר נמשך עשרה חודשים.

הלכתי ליועץ בלי שאשתי תדע, הוא שמע את כל מה שהיה לי להגיד ואמר: "תקשיב, לפי הכדורים שהיא לוקחת אינני יודע כמה זמן זה ייקח עד שאשתך תבריא ואם היא תבריא בכלל.

קח בחשבון שהיא יכולה להישאר כך כל החיים ויש אנשים שגם מתגרשים בגלל כאלו דברים". חטפתי את רעידת האדמה של חיי, "לעזוב אישה שאני כל כך אוהב, איך אני יכול לעשות לה כזה דבר!" אמרתי לו.

"לא אמרתי שתפרדו, רק אמרתי לך את האופציות שיכולות לקרות".

"הפסקתי ללכת אליו, והרב שלי שלח אותי אליך. אני אגיד לך את האמת מרדכי, מאוד קשה לי אני שבור לרסיסים. הייתי באור כזה גדול, שלום בית, אישה נהדרת ופתאום תוך יום אחד הכול מתרסק. אתה חושב שאני צריך להשלים עם כזה דבר ולהיפרד?", "לא ולא, אני מבין אותך ושותף לקושי הגדול מאוד שעובר עליך, אבל אני בטוח שבעזרת השם אם תשמע לעצתי, אשתך תצא מזה ותחלים והזוגיות שלכם רק תתחזק ותתעצם. נכון, זה קשה לך, אני מאוד מבין אותך, אבל אי אפשר לברוח מניסיון שהשם יתברך מביא עליך, אפשר לברוח מכולם אבל אי אפשר לברוח מהשם יתברך. אם לאדם מגיע קושי הוא יכול להתפלל להשם שירחם עליו ויוציא אותו מהקושי, להגיד הכול לטובה ולדעת שמאיתו לא תצא הרעה, אבל לברוח אי אפשר. תברח מזה, ייתכן ותתנסה בהתמודדות אחרת".

ישבתי והסברתי לו עם מה בדיוק אשתו מתמודדת ושהיא לא צריכה רק כדורים, היא צריכה גם טיפול רגשי צמוד והמלצתי לו על מטפלת שאני סומך עליה.

"ועם כל זה היא צריכה גם ובעיקר את התמיכה ואת החיזוק שלך, תגיד לאשתך בכל יום ופעמיים ביום בוקר וערב: 'אני מבטיח לך שאני לעולם לא אעזוב אותך, אני אהיה תמיד לצידך עד הסוף ממש, את חזקה ואני בטוח בך שבע"ה תצאי מהכול וביחד נגדל מזה, ויהיו לנו רק חיים מאושרים ושמחים'. אתה תעשה את זה, אתה גיבור אמיתי. אני בטוח שעם הדרכה לך וטיפול לאשתך ועם תמיכה צמודה שלך, היא תצא מהכול אתה רק צריך אורך רוח.

וכמובן אל תשכח להתפלל לאלוקים, הוא יכול לעזור יותר טוב ממני ומאלף מטפלות אחרות, תבקש ממנו הוא יעזור לך! ואכן הוא עשה כפי שיעצתי לו ובסייעתא דשמיא לאחר תקופה של מספר חודשים האישה החלה לחזור לעצמה, עד בערך שבועה חודשים וחזרה לתפקוד רגיל

מבלי להזדקק לאף כדור.

הוא התקשר אלי ואמר: "אני חייב לשתף אותך בשיחה מרגשת שהיתה לי עם אשתי והיא אמרה לי: "תדע לך שבאמת הייתי במצב קשה מאוד, הרגשתי שאני ממש הולכת ללכת מהעולם. ומאותו יום שאמרת לי את המשפטים האלה - 'אני מבטיח לך שאני לעולם לא אעזוב אותך, אני אהיה תמיד לצידך עד הסוף ממש, את חזקה ואני בטוח ביכולות שלך, את תצאי מהכול וביחד נעבור את זה ויהיו לנו רק חיים מאושרים ושמחים'.

זה נתן לי כוחות עצומים וביטחון שבעלי לא ייטוש אותי אף פעם, הוא יהיה לצידך, הוא אוהב אותי למרות הכול ואכפת לו ממני למרות המצב שלי. זה נתן בי כוח רצון ושאיפה עצומה לחיות, ולנסות להתאמץ לעשות את התהליך עם המטפלת שלי. אני חייבת לך את חיי, אתה פשוט הצלת אותי", ודמעות של הודיה לה' ירדו מעינינו.

והוא מספר: "למדתי מזה, מספר דברים שלא הכרתי אותם. הסברת לי מה זה דיכאון אחרי לידה ואיך להתמודד עם אשתי וזה נתן לי כוחות נפש עצומים לא להיפרד כמו שאותו יועץ הציע לי. למדתי כמה כוח ותקווה מעניקים לאדם המתמודד כשמבטיחים לו שתמיד נהיה לצידו ולא נעזוב אותו, ולמדתי שמהתמודדות לא בורחים, מתמודדים. וממש ראיתי במו עיניי איך שהתפילה להשם פועלת ישועות ועזרה לי על כל צעד ושעל".

חשוב לדעת: לדיכאון לאחר לידה יכולות להיות השלכות חמורות על האם, על התינוק ועל המשפחה. חשוב להכיר את הסימנים כדי לזרז מתן תמיכה, לפנות לעזרה ולקבל טיפול. דיכאון הוא מחלה הניתנת לטיפול הן תמיכתי (שיחות מקצועיות) והן תרופתי לפי הצורך. רוב רובן של הנשים מצליחות לחזור לתפקוד מלא לאחר קבלת עזרה מתאימה. ללא טיפול המחלה עלולה להחמיר, שנזכה תמיד לאור ואמונה.

הלכות כבוד האשה[ב]

פינת ההלכה

א. אסור לבעל לצחוק וללגלג על אשתו ולא יחוש עליה עליונות ובפרט כשהוא המפרנס היחיד בבית ובלעדיו לא יהיה מה לאכול, שהרי כל הברכה של הפרנסה בבית היא בזכות האישה (אור לליון אהבת הדסה עמ' קפג-קפג).

ב. יעזור לאשתו בענייני הבית ובפרט כשהיא אינה בקו הבריאות (הלך אל האוצר עמ' טז). וישתדל שזה לא יהיה בזמן שהוא מחויב ללמוד תורה [כגון: שיעור קבוע בערב וכו'] (עיין אהבת הדסה עמ' קפז).

דוגמא ממעשה שהיה: פעם ראו את הגאון רבי משה פינשטיין לעת זקנתו שהוא עומד במטבח ומדיח כלים כשהוא מסביר שהרבנית אינה חשה בטוב, ויודע הוא עד כמה היא אינה אוהבת לראות שהכלים אינם מודחים (שלוס נחילך עמ' טכז).

ג. חשוב מאוד שהבעל יוקיר טובה לאשתו כל הזמן על כל מה שהיא עושה למענו ולשבחה על כך, כיון שזה נותן לה את הכוח "להחזיק בית שלם" (אור לליון עמ' קפו).

דוגמא ממעשה שהיה: אשה אחת כעסה על בעלה וחיכתה שיכנס הביתה כדי לתת לו מנה הגונה על מעשיו, ובינתיים היא סידרה את הבית כדי שלא יהיה לו פתחון פה וכשהגיע לפני שהספיקה לומר את אשר על ליבה הוא החמיא לה על הבית המסודר ושיבח את האופן שסידרה אותו, כל הכעס יצא ממנה... (נפשי נשאלתי ח"ב עמ' 295).

ד. כל אחד מבני הזוג ישנן לעצמו שהצד השני חושב עליו רק טוב, ואפילו כשנראה לפעמים שזה לא כך, ידעו שזה רק מהשפה ולחוץ, אבל ליבו שלם עימו (אור לליון עמ' קפג) שהרי החובה לדון לכף זכות בין זה לזה היא כפולה ומכופלת, וידע כי כפי הנהגתו עם בני ביתו כך ינהגו עימו בשמים מידה כנגד מידה (אפיון השמייר לחיל"א ס"קסט).

ה. אף אם לבעל היה קושי בלימודיו או בעסקיו, לא יראה עצבות ליד אשתו כיוון שהיא מצפה שיישא עימה בעול ויאיר לה פנים בשעות המועטות ששוהה עימה בבית (אור לליון עמ' קפג).

ו. מותר להחניף לאשתו משום "שלום בית" (אפיון שמייר לחיל"א אות קסו) ולא יהסס לבקש סליחה כשצריך (נפשי נשאלתי עמ' 304).

ז. ישנם זמנים שהאישה עצבנית ומתוחה עקב שינויים פיזיולוגיים שהיא עוברת ויש להתייחס

בהבנה רבה ובחום רב בתקופות אלו (ס' עמ' 218).

דוגמא מעשית: כגון: ב-3 חודשים ראשונים שאחרי הלידה, בכל חודש בימים "מסוימים" וכו'.
ח. טוב שהבעל יערוך מדי פעם עם אשתו טיול קצר ליד הבית לאחר שילדיהם הלכו לישון, כדי שיוכלו לשוחח ביניהם בנחת על עניני הבית ועל דברים הצריכים תיקון, על חינוך ילדיהם וכו'.
טיול כזה מרגיע מאוד את האישה ונותן לה כוח ומרץ, היות והיא מחכה לזמן זה במשך כל היום (שלוס זית פ"טו).

ט. יש לבעל לשמוע את דברי אשתו בהתעניינות, אף שלפעמים הוא חוזר עייף מעבודתו או מלימודו יראה לה שהוא מתעניין בדבריה ומאזין לה ויעודדה ככל יכולתו (ס').
דוגמא ממעשה שהיה: אשה אחת התלוננה בפני בעלה על בעיה מסוימת, הבעל ניסה להציע מספר פתרונות, אך האישה לא הסכימה לקבלן. עד שהבעל כעס ואמר: "אם את לא שומעת ולא מקבלת את הצעותיי, בשביל מה את שואלת אותי?".

הסבר: הבעל לא הבין שאשתו רצתה שרק ישמע אותה וישתתף בכאבה ותו לא... בשלב מאוחר יאמר לה שהדבר נגע לליבו ולכן הוא מייעץ לה שתעשה כך וכך... (נפשי נשאלתי עמ' 297).

שאלה: כבוד הרב, רציתי לשאול אני רוצה שהאלי יקבל אותי כמו שאני האלי מסכות במראה הטבעי שלי האלי אישורי. מוצא אני צריכה להתאפר ולהתקטט בפניו? תשובה: כשהקב"ה ברא את העולם, וברא את האדם הראשון, אח"כ ברא את האשה וקישט אותה ב-24 קישוטים ותכשיטים וכך הביא אותה לפני האדם הראשון (מדרכי רבה בראשית יח א').

אף על פי שמדובר באשה היפה ביותר שהיתה ותהיה בתבל (הגמ' במגילה סהיו 4 נשים יפות ביותר בהכל ולא היו כמותן והן שרה.. אביגיל ואסתר המלכה, בגמ' בבא בתרא מובא ששרה היתה כקוף בפניו בן אדם מול חוה) זה מראה שהקישוטים ותכשיטים הם חלק בלתי נפרד מבריאת האשה, זו ההשלמה הנחוצה למהותה. כך בדיוק האשה צריכה להראות בפני בעלה, ואין זו "תחפושת", "מסכה" או הסתרה מסוימת של הצורה הטבעית שלה, אלא להיפך זהו ביטוי לצורה היותר מושלמת ואמיתית שלה. הצורה הטבעית היא שהאשה מתקשטת, בלי זה היא חסרה משהו נשי מהותי.

אומנם בצאתה לחוץ, יש שהיא מסתירה חלק מנשיותה ונמנעת במידה מסוימת, מלהתקטט, אבל בבית, היא צריכה להיות הכי טבעית והכי נשית מקושטת ומטופחת במיטבה!
אשה שאינה מטפחת את חינה בעיני בעלה מביאה על עצמה קללה מכיוון שמונעת מבעלה שמחה והגנה מפני הרחוב הפרוץ. ואילו אשה המטפחת את חינה בעיני בעלה מרחיבה היא את ליבו ומשמחת אותו. כמו שאמרו חז"ל (גמ' יבמות סג'): "אשה יפה- אשרי בעלה, מספר ימיו כפלים!" הוא מרוצה ושבע רצון וממילא מחשבתו ממוקדת בה ולא באחרת.

בגמרא (גמ' תענית כג.) מובא סיפור על אבא חלקיה שהיה נכדו של חוני המעגל ואשתו אשר היו שניהם צדיקים גדולים ובזכותם ירד גשם בעת בצורת, וחכמים היו שולחים אליהם תלמידי חכמים כדי שיתפללו שירדו גשמים כשהיה צריך וכך היה.
פעם שלחו שני תלמידי חכמים שיוזיעו לאבא חלקיה שהעם צריך לגשמים והגיעו אליו כשהיה עובד, בסיום עבודתו ליווהו לביתו וכשהגיע קרוב לביתו יצאה אשתו לקבל את פניו כשהיא מקושטת בתכשיטים. תמהו החכמים ושאלוהו על כך, ענה להם אבא חלקיה: "כדי שלא אתן את עיני באשה אחרת", ומי אמר זאת? קדוש עליון שהיה מתפלל לה' לגשמים והקב"ה היה שומע את תפילתו ומוריד גשם כמו לסבו חוני המעגל, הוא צריך שאשתו תתקטט כדי שלא ייתן עיניו באשה אחרת, כל שכן בדורנו... (הניסוחין בהלכה ובאגדה לגר"ד נקי עמ' 78-76).

להעיר ולעורר: "שבת שירה" שחלה בשבת הבאה [בשלח]: אין נותנים מים ומזונות לפני היונים בשבת (ס' ע"ג ס"א). מ"מ הנהיגים ליתן חיטים וכדו' לפני היונים והעופות "בשבת שירה" יש להם על מה לסמוך (ילקו"י ח"ד/ד ס' ע"ג ס"א). ועל הצד היותר טוב: יניח לפני שבת על אדן החלון או המרפסת הפתוחה פירורים בצלחת כשהיא מכוסה, וביום השבת יוציא את כיסוי הצלחת או שינערו את המפה שאכלו עליה במרפסת או בחצר הבית בשבת [במקום שיש עירוב] (ילקו"י ס"א) ואח"כ יבואו הציפורים ויאכלו.

אי"ה יערך באשדוד יום תענית דיבור ביום שלישי ט בשבט החל מ- 8:00 בבוקר
בבי"כ ישמח משה רח' ברנר 28 אזור ה

טל': 08-8644452 אתר העלון: alonhaihud.co.il דוא"ל: haihud.ashdod@gmail.com